

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 42.

Vtorik 27. Veljiga travna

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku *Jožefu Blavniku* 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajta še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti zneso 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

O z n a n i l o.

Njegovo veličanstvo je po najvišjem sklepu od 29. aprila 1851 na najponižniše prednasanja ministra kupčijstva s porazumljenjem ministra zunajnih zadev zdajnega general konsula v Korfu Vilhelma viteza od Mayersbacha službe odvezati in zdajnega general konsula in opravnika v Jasy-u Augusta od Eisenbach za general konsula v Korfu in dozdnajnega pervega tolmača cesarskega poslanca v Carigradu Henrika barona Testa za general konsula in opravnika v Jasy-u, kakor tudi dozdnajnega namestnika konsula v Drinopolju Miroslava Westermayerja za namestnika konsula v Monastiru najmilostliv izvoliti blagovolilo.

C. kr. komisije za oprostenje zemljiš so v preteklih mescih Marc in April vse skupej 108 oprostivnih izdelkov deželni komisiji predložile; število vsih dolžnih, kar urbarske in desetinske odrajtvila zadene, za ktere je odškodovanje prerajtano bilo je 17,941 gl. kar pa prepisnino (laudemium) zadene . . . . . 1,227 „

skupej torej . . . . . 19,168 „ in pri tem znesku prerajtanih postat so se vdeležvale c. kr. komesije

v Kočevju z	5,320 gl.
„ Trebnjim z	3,327 „
„ Ljubljani z	2,336 „
„ Kamniku z	2,108 „
„ Postonji z	2,009 „
„ Radolci z	1,117 „
„ Novimestu z	1,114 „
„ Kranji z	801 „
„ Černomlju z	779 „
„ Vipavi z	212 „

Prerajtani odškodni kapitali zneso:

a) za proti primernimu odškodovanju rešene odrajtvila	545,570 gl. 50 kr.
b) za prepisnino (laudemium)	12,242 „ 50 „
c) za odkupljive odrajtvila	1 „ 45 „

Skupej torej . . . . . 557,815 „ 25 „
Od tega, kar na dolžne pride, je 17,932 gl. 44 kr. napovedano, da se bode koj odplačalo.

Na ostalih odrajtvil od leta 1848 je 26,444 gold. 26¼ kr. prerajtano bilo, in od tega je za izplačanje 4,467 gl. 49¼ kr. napovedano.

Distriktna komisija v Kamniku je, kar urbarske odrajtvila zadene, svoje dela doveršila, ino ima samo še tri izdelke predložiti, pri kterih je zavoljo pritožb, čez ktere se bo še sodilo, zadržana bila.

Protipostavljene tega dokaza z poprejšnimi kaže, da so se oprostivne opravila zastran urbarskih in desetinskih odrajtvil dozdnaj vse skupaj pri . . . . . 62,057 gl. zastran prepisnino pri . . . . . 5,129 „ poprejšnih dolžnih doveršilo.

Vdozdaj prerajtanim kapitalu zneso odškodovanje:

a) za proti primernimu odškodovanju odpravljene dolžnosti 2,436,899 gl. 55 kr.
b) za prepisnino . . . . . 56,186 „ 45 „
c) za odkupljive odrajtvila . . . . . 390 „ — „

Skupej torej 2,493,476 „ 40 „

Deželna komisija je v mescih Marc in April t. l. 78 urbarskih — desetinskih — in laudemialnih izdelkov (operatov) poterdila in dalje obravnala.

Ljubljana 20. maja 1851.

Od predsedništva c. kr. deželne komisije za oprostenje zemljiš na Krajnskim.

Danes bo XXII. del III. tečaj 1851 deželni zakonika in vladni lista za Krajnsko izdan in razposlan.

Ljubljana 20. maja 1851.

Od c. k. vredništva deželni zakonika in vladni lista za Krajnsko.

18. maja 1851 bo v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju XXXVII. del občnega državniga zakonika in vladni lista od leta 1851 in sicer v edino-nemškem in v vsih devetih dvojnih izdanih izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 119. Cesarski ukaz od 28. marca 1851, s kterim se veljave za mesto Prago danega izselitnega reda od 9. marca 1805 št. 719 sodniškopravne zbirke tudi na mesto Višegrad rastegne.

Št. 120 Cirkularni ukaz ministerstva vojaštva od 1. maja 1851, ravnanje vojaških sodništev pri zapustninskih obravnavah in oskerbninskih zadevah.

Št. 121. Razpis ministerstva kupcije od 2. maja 1851, s kterim se s porazumljenjem drugih ministerstev vstanovljene odločbe glede poročil telegrafskih državnih naznanil naznanijo.

Št. 122. Razpis ministerstva pravosodja od 12. maja 1851, s kterim se vstanovi, da ima notariatni red na Krajnskem 1. julija 1851 v moč stopiti.

Št. 123. Razpis ministerstva pravosodja od 12. maja 1851, s kterim se vstanovi, da ima notariatni red na Koroškem 1. julija 1851 v moč stopiti.

17. maja 1851 je na svitlo prišel IX. del v serbsko-nemškem in rusinsko-nemškem, XI. del v poljsko-nemškem; XCIV. del od leta 1850 v česko-nemškem in talijansko-nemškem, CXV., CXXVII in CLVII. del v rusinsko-nemškem in poslednjič CXL. del v slovensko-nemškem in horvaško-nemškem dvojnem izdanju;

IX. del zapopade pod

Št. 32. Razpis ministerstva kupcije, obertnije in javnih stavb od 3. januarja 1851, s kterim se po najvišjem sklepu od 3. januarja 1851 temeljne pravila občnega vravnjanja osvobodjenja poštnine naznanijo.

Št. 33. Cesarski patent od 29. januarja 1851, s kterim se vžitarina od ola za lom-

bardo-beneško kraljestvo vpelje z odločbo, de bo dan, ko bo v moč stopila, pozneje naznanjen.

Št. 34. Ukaz ministerstva vojaštva od 1. februarja 1851, s kterim se nove odločbe glede prejembe in opravičenja k vojaški sodni pristetih oseb naznanijo.

XI. del zapopade pod

Št. 40. Razpis ministerstva denarstva od 13. februarja 1851, veljaven za Erdeljsko čez odmerjenje in pobiranje vžitnine od vina in mesa v krajih, kjer stanuje čez 2000 duš.

CXV. del zapopade pod

Št. 334. Naredbe ministra notrajnih zadev od 19. augusta 1850, zadevajoč vravnavo političkih gospok na Dalmatinskem.

CXXVII. del zapopade pod

Št. 361. Deržavno pogodbo med Avstrijo, Prusijo, Bavarskim in Saksonskim od 25. julija 1850 čez napravo nemško-avstrijske telegrafne zveze.

Št. 362. Ukaz ministra kupcije od 18. septembra 1850, s kterim se odločbe čez rabo avstrijskih državnih in tistih telegrafov, ki so napravljeni v obkrajni nemško-avstrijske telegrafne zveze, glede občinstva naznanijo.

Št. 363. Razpis ministerstva bogočastja in uka od 21. septembra 1850, zadevajoč prestop učencov iz gimnazij na Ogerskem, Horvaškem in Slavonskem, v Vojvodini in temiškem Banatu v gimnazije drugih kronovin.

Št. 364. Razpis ministra denarstva od 22. septembra 1850, s kterim se zapove tripercentne denarnične navkaze po 100, 500 in 1000 gold., ki se še med občinstvam znajdejo, za listke državniga zaklada zameniti in jih popolnoma ob veljavo djati.

Št. 365. Ukaz ministra denarstva od 24. septembra 1850, veljaven za vse kronovine, za ktere je bila postava od 7. septembra 1848 dana glede dvignjenja podložniških razmer, zadevajoč prošnje davkinih gospok pri odločbi čez rekurse, ki so zoper pravednost in postavu taks, ktere patrimonialne gospoke predpišejo.

CLVII. del zapopade pod

Št. 243. Zapopade cesarski patent od 7. maja 1850, s kterim se nova zemljišna postava za horvaško-slavonsko in banaško-serbsko vojaško mejo izda, je bilo 26. junija 1850 edino-nemško, potem horvaško-, serbsko- in romansko-nemško dvojno izdanje, in od CXX dela, ki pod

Št. 346. Ukaz ministerstva notrajnih oprav od 13. septembra 1850 zapopade, s kterim se po naj višjem sklepu od 8. septembra 1850 odločbe čez vravnavo političkih oskerbnih gospok na Ogerskem izdajo in naznanijo.

CXL. del zapopade pod

Št. 388. Ukaz ministra bogočastja in uka od 8. oktobra 1850, zadevajoč vravnanje c. k. evangelske bogoslovske učilnice na Dunaju, učenje v njej in disciplinarni red.

Dunaj 20. maja 1851.

Od c. k. vredništva občnega državniga zakonika in vladni lista.

22. maja 1851 bo v c. k. dvorni in deržavni tiskarnici na Dunaju XXXVIII. del občnega deržavnega zakonika in vladniga lista in sicer v edino-nemškem izdanju izdan in razposlan.

Zapopade pod

št. 124. Cesarska ukaz od 15. maja 1851, s katerim se predpis o vkvartiranju armade izda.

Dunaj 20. maja 1851.

Od c. k. vredništva občnega deržavniga zakonika in vladniga lista.

Austrijansko cesarstvo.

Krajnska.

V ponedeljek, v torek in v sredo je stal pred porotno sodbo človek, po imenu Blaž Dolinar, zatožen hudodelstva ropomora. Predsednik sodništva je bil gospod svetovavec višjega deželnega sodništva, Mihal Kozjek, deržavi namestnik gospod dr. Kaiser od Trauenstern in zagovornik zatoženega, gospod dr. Kavčič.

Iz zatožnega pisma se sledeče pokaže:

1. junija 1850, bila je ravno nedelja, pride v Zminc v loški okraj zjutraj ob devetih v kerčmo Martina Miklavča naznan mož, ki pravi, da je živinokupec iz Ustja pri Ajdovci in popraša, kje da bi bila kaka krava na prodaj. Na to mu Blaž Dolinar, ki je bil tudi ravno ondi, reče, da bi se znala pri njem doma v Staniši, krava dobiti. Toraj se podasta oba na pot v Staniše, ki leži debelo uro od Zminca med hribi. K hiši brata Blaža Dolinarja pridši, kjer je poslednji stanoval, se poda Blaž Dolinar v hišo, tujcu pa reče, da naj pri prvem sosedu, katerega hiša ¼ ure proč leži, za kravo popraša, kjer — kakor se mu zlaže — njegov brat stanuje. Zares stopi tujec v znamenovano hišo in zve, da ga je Blaž Dolinar za nos vodil, ker krave ni bilo na prodaj. Tako zapusti hišo Kermela in se poda v gojzd Javornik, kjer se njegov sled za zdaj zgubi.

Ravno ta dan in sicer popoldne ob petih pride spet Blaž Dolinar v kerčmo Martina Miklavča, kjer je, kar je bilo čudno, tri dvajsetice zastavil, ko je vendar zjutraj na dolg pil in rekel, da nima denarja. Naslednje dni je Blaž Dolinar po več kerčmah pil in je z denarji večkrat sila bahal in več banknotov po 10 goldinarjev zmenil. Ponudil je celo Janezu Stajerju v Loku 100 goldinarjev posoditi, da bo zamogel tako svoj dolg plačati.

23. junija najde neka pastarica v Javorniku mertvo truplo in drugi dan potem je bilo sodniško pregledano. Najdlji so ga z vejami pokritega v grabnu, kakih 5 minut od hiše Kermela. Ko ga zdravniki preišejo, se je sledeče pokazalo. Vrat je bil vlomljen, notrajno lice v čepini in na levem sencu s kervijo zalito, spodnja čelust je bila odbita, drugo in tretje rebro zlomljeno.

Zdravniki so spoznali, da je bilo truplo velicega, močnega, kakih 50 let starega moža, ki je bil s topim orodjem večkrat po glavi udarjen tako, da je imel levo spodnjo čelust, rebra in tudi vrat zlomljen. Po tem soditi, je moral silovito smert storiti.

Ko se to zve, se povsod le en glas raznaša, da noben drug tega moža ni umoril, kakor Blaž Dolinar. Andrej Vernik, njegov prijatelj mu 24. junija v obraz reče. „Ti si moža ubil, katerega so včeraj našli“ in Blaž Dolinar mu odgovori: „Bil sim pijan.“ On obljubi potem, se sam sodništvu izročiti, kar je vendar odlašal rekoč, da mu za glavo gre, ako svoje hudodelstvo spozna.

Potem ko je bil zapert, obstane zapertemu Jurju Stenoviciu natanjko, da je moža, s katerim je bil v kerčmi skupej, v Staniše spre-

mil in ga potem v gojzdu ubil, mu 1400 goldinarjev vzel in ga potem z vejami zakril.

29. junija 1850 pride k okrajnemu sodništvu v Loko, Jožef Stancar iz Uhajn, soseske Ustja, ki je svojega zgubljenega očeta iskal, in je popraševal zanj, ker je tudi njemu novica o najdbi umorjenega na uho prišla. Tedaj mu pokažejo obleko umorjenega in on spoznavši, da je njegovega očeta, so v jok spusti. On pripoveduje, da se je njegov oče, živino kupovat, na nedeljo sv. Telesa od doma podal in da je sabo 370 goldinarjev vzel. Potem popiše tudi osebe očeta, in vse je natanjko kazale, da je njegov oče tisti, katerega so 2. junija v Zmincu in Staniši vidili.

Kakor Peter Dolinar, brat zatoženega terdi, si je zatoženi le včasih kak krajcar zaslužil in terdi tudi, da že dolgo pri njem krajcarja ni vidil.

Blaž Dolinar 2. februarja 1816 v Staniši rojen, nar starši sin zemljišnega posestnika od tukaj je bil že popred nagnjen k postopanju in potepanju. Že popred enkrat, pred devetimi leti, si je že lotil iz dobičkolakomnosti necega Janeza Keržišnika poskusiti umoriti, kar mu je pa spodletelo. Pozneje je bil zavolj tatvine preiskovan, pa ab instantia spusen. On je bil tedaj vedno bolj derzen, tako, da si ga je vsak ogibal. Ker je bil zavolj velicega suma, da je morivec najdenega, zopet zapert, najdejo pri njem uro, katero je Mihael Alič za svojo spoznal in od katere pravi, da mu je bila pred dvema letoma ukradena; ura je bila 7 in verižica pri njej 3 goldinarje vredna. Blaž Dolinar je toraj tudi tatvine obdolžen. On pa je pred sodbo tajil tatvino kakor tudi ropomor in si je skušal z zmišljijami opravičiti.

Pri glavni obravnavi se je v bistvu pokazalo, kar v zatožbi zoper njega stoji.

Porotnikom so se sledeča vprašanja dala:

Pervo vprašanje:

Je zatoženi, Blaž Dolinar, kriv, da je 2. junija 1850 Jožefa Stancarja, z namenom, ga umoriti in njegove denarje z rabo sile nad njegovo osebo si osvojiti, tako pretepal, da je moral zavolj tega umreti?

Drugo vprašanje:

Je zatoženi, Blaž Dolinar, kriv, da je Mihaelu Aliču brez njegove volje, le zavolj svoje-ga dobička, sreberno uro iz nezaperte izbe z sreberno verižico vred v vrednosti 10 gold. v srebru ukradel.

Porotniki so na prvo vprašanje enoglasno „Da“,

na drugo z 10 glasovi zoper 2 „Da“ odgovorili.

Nato je zatoženega, Blaža Dolinarja porotno sodništvo hudodelstva ropomora in prestopke tatvine za krivega spoznalo in k smertni kazni na višale obsodilo.

Zatoženi ni bil ne med obravnavo ne pri naznanenju rabsodbe posebno ganjen. — Obravnavo se je 21. maja popoldne končala. Bila je skoz in skoz očitna in poslednji dan je sila poslušavcev k njej prišlo.

Horvaška.

„Narodne nov.“ pišejo: Med tem, ko pri nas brez odloga dežuje, pridejo nam iz vojvodine in iz doljnih slavonskih strani pisma, v katerih tožijo, da je ondi velika suša in taka vročina, da take še ti mesec na pomnijo. Gosence so se tako pomnožile, da bodo vse listje na drevju obrale in ljudje se boje, da bi se ti merčes, ko mu listja na drevju zmanjka, v nogradu ne preselil.

* Njegova prevzvišenost, hervaški ban je šel 21. t. m. v Beč.

Avstrijanska.

Grofa Radeckega je svitli cesar na Dunaj poklical; pravijo da zavolj tega, da bo nem-

ško zvezno armado sostavil. Namest Radeckega bo začasno grof Guylai poveljstvo drugega vojaškega oddelka prevzel, na mesto Guylai-a pa pride grof Strasoldo.

* Nova ženitna postava je pripravljena biti razglašena. Pravijo da jo je grof Thun sam sostavil.

* Vlada meni več tesarjev na Angleško poslati, da se bodo zučili barke tesariti.

* Patriarh Rajačić je na Dunaju zbolel in zavolj tega se ni v Karlovec podal.

* Dunajsko c. k. dvorno knjižnico vrediti je ministerstvo cesarskega dvora komisijo pod predsedništvom gospod Fzm. Hesa sostavilo, v tej komisii je tudi slavni šafařik.

* Na Avstrijanskem posebno krog Dunaja je bila povodenj, ki je mnogo škode napravila. Voda Wien je silno narasla.

* Dunajski časopisi prinesejo list Mazzini-a, v katerem svoje mnenje v raznih deželah izreče, med drugim pravi:

Z Francoskim smem zadovoljen biti. V tej velikej deželi cvete uk potemtstva; zaveržljive prizadeve strank, ki se borijo za oblast, katere ne more nobena obderžati, koristijo našim namenom, napredkom in zmagam. Razširenje naših mnenj in marljivost naših prijatlov se trudi na polju, kjer nam so protivniki zorali. Delo gre vspešno od rok, ki naše naj derzніше upe prekosi.

Iberski polotok, kjer je živelj upora še močen, le spi, pa se pripravlja k napredku. V notrajnem se popravlja, hvala napravam, katere je Špansko in Portugalsko po skerbi vlade te dežele sprejelo, katere gosti smo. Razrešenje teh velikih dežel vedno napreduje, nič ga ne zamore zaderževati ali njegovega napredka ustavljati, in dogodbe, ki so se zdaj na Portugalskem pripetile bodo našemu prizadevanju pomagale, nikdar pa ga overale.

Naša preljuba domovina, talijanski polotok, tako vredin prihodnjosti, je bolj mogočna in pogumna kakor le kdaj popred. Mnoge novice, katere dobivam iz vsih krajev te lepe dežele, te naj lepše med deželami, me z veseljem navdajajo. Zaupati smemo na previdno vlado v Turinu, za gotovo se smemo nanjo zanesti. Ta vlada ve, kaj je nje poklic in vsako uro je pripravljena slavni boj spet ponoviti, ko dogodbe, katere se morajo zgoditi, može prihodnjosti v sosednih deželah na prve stopnje povzdignejo.

V celi Italii ni narodne vlade, ki bi se zamogla novi vstaji ljudstva z vspehom upreti, in ta narod gori iz duše s svobodo tudi edinstvo domovine pridobiti. Žlahtno prizadevanje brezimne hvale vredno! Pa to ljudstvo zasluži, da ga še bolj hvalimo zavolj njegove vbo-gljivosti proti našim sovetom. Svoj pogum oberzduje, da ga bo, ko ura pride, toliko bolj rabilo.

Od Schveiza, ognjišča evropejske svobode, nočem govoriti, od tega od drugod slišite. Nevarnosti, ki so nedavno tej deželi žugale, so prešle, ker se je francoska vlada primorala k modremu obnašanju.

Porazumljenje Prusije in Avstrije, katerega smo se tako bali, še ni doverseno. Prizadevanje avstrijanskega ministerskega predsednika, kneza Schwarzenberga, ki le Metternichove namene doversuje, se je na uporu Prusije razbilo. Prusija svojega zgodovinskega poklica ni zatajila, zavolj katerega je po svojem poklicu vedno gledala deržavo razširiti.

Pogovori v Draždanah so se razbili; v Frankobrodu bodo vlade svoje knjige položile. Te vlade — ne izjamem Prusije — delajo za nas.

Pustimo jih v svojem početju. Spisi, katere sim dobil, so me prepričali da je naše vdeleženje popolnoma nepotrebno. Želim, da bi se nabrani denarji za materielne potrebe ober-

nuli; mi v Londonu smo na studencu, ljudi bode že vlade pripravile.

Od Avstrija je zgovorni mož govoril. Delenda est Austria. Pa tu ne bode prekucija vladarskih namenov zmagala; nasprotno se bode zgodilo.

Le človek pičlega razuma bi zamogel kaj takega misliti. Na Avstrijskem nimamo toliko in takih pripomočkov kakor v drugih deželah. Nikakor, takega življa na Avstrijskem ni, in enake sredstva bi tukaj ne bile zadosti. K sreči pa so tu sredstva druge baže; najdemo jih v sovraštvu raznih narodnosti. Vi veste, gospodje, kaj se v ti namen zdaj ne Laškem, Ogerskem in v slavenskih pokrajnah kuje. V vsih tih deželah bomo mnogo mnogosortnih prememb doživeli, pa, ko je edinost stergana, smo že mnogo pridobili.

Mi moramo v Londonu in Parizu in če je mogoče tudi v Berolinu vse storiti, vstopu cele Avstrije k nemški zvezi zadržke staviti. Menim, da bo prizadevanje tistih, ki nas podperajo v Berolinu, brez da bi sami vedili, nekoliko zdalo. Delenda est Austria je prva in poslednja beseda protivnikov te oblasti. Akoravno so, žali Bog, prusko vlado z vstavno teorijo poprijaznuli, bi bila napaka, akoravno ne tako velika, v Avstrii kaj enacega storiti. Rusijo moramo pridobiti z napuhom nje vojaške časti in nje občutljivosti. Avstrijo pa, da se razni narodi, ki v njej stanujejo, ena zoper drugo podšunta.

Clo otomansko carstvo v evropejskem delu nam nekoliko zadosti. Hvala popravam ondašnjega moža, ki ima mnogi upliv. On sega potem, kar ni mogoče, pa zadel jo je, ministerstvo, katero vodi, je na svojo roko dobil.

On bi znal besedo o Rusii izreči, ako bi že ne bila izrečena. Kakor zmerin je tudi car, ga vendar razmera k svojim sosedom vleče v okrožje svobodnega mnenja. Temu mnenju se ni ustavljati in njegova moč že kali. Rusia ga bo moralo sprejeti ali bo pa v lastne stepe sognana.

Velki vojvoda evropejske revolucije sklense s sledečimi besedami:

„Predstavil sim vam v nekterih izrazih stanje Evrope. Iz tega zamorete spoznati, kako vtemeljiti so moji upi. Obraz, kterega sim vam podal, ni sanje, ni prenapetost, naj ostrejšemu pretresu se ne umakne. Dogodivščina vsih narodov in vsacega stoletja nas uči, da orodje trinoštva ob času razsodbe ne služi nič in postave nature se ne zataje. Društvo, kterega vravnava je zoper natoro, umerje samo od sebe in mi smo zdravniki, zlo umetni, njegga smert pospešiti in polajšati. Ko je vlastnina zoper natoro le v rokah nekterih, je siromaštvo občinstva sredstvo zdravila. Kjer so nekteri stanovi s silo in zopernatornimi postavami svojemu namenu odtegnjeni, se take postave same od sebe prekucnejo. Kjer občinstvo zgubi svojo notrajno pomembo, ostane le prazna oblika. Kjer knezi vladajo, vlada razpor, častoglad, ljubosum, sleparstvo in pogubljiva moč te kneze z nasprotnim sovraštvom vje.

Mi pa smo edini, ker imamo občinsko in veliko moč in gotovost te zmage živi v naših sercih, ker naše serca so čiste in odkrite.“

Česka.

Sliši se, da bo časopis „Union“ spet začel izhajati, kar je pa vendar le zlo negotovo.

* V vasi Senojed na Českem je od 8. t. m. 12 goved za govejo kugo poginilo.

Moravska.

V Olumucu se imajo sniditi, avstrijski in ruski car, pruski, saksonski, hanoveranski in württenberški kralj, potem tudi nekteri knezi

južnonemških dežel, za ktere se je krog 50 stanovališč najelo.

* Armadi pri Olumucu bo general Šlik zapovedoval.

* V občini Olphan na Moravskem je kolera tako silno začela razsajati, da je vradnija naglo vojake, ki so ondi ležali, iz občine poklicala.

Ogerska.

V Pestu in po deželi se raznašajo listi, denarje za Košuta nabirati. V Kečkemetu se je že mnogo nabralo.

* „P. N.“ odsvetuje Ehrenbergovo naselitev v Zemplinski županii. Svoje mnenje poterditi, prinese novice, ki se pripovedujejo, da je mnogo naselencov že na potu proti domu in da se jokaje vračajo v zemljo, katero so brez pomislika zapustili.

Sedmograško.

Žandarmerija je na Sedmograškem v enim letu 600 vskokov vjela; vendar pa je v Borgoprundu, Nartodu in tudi v okrajni Szeklerjev še cele trume vskokov, ki se krog potepajo. Oni javni mir žalijo in silodeljstva počenjajo.

* V Blazendorfu na Sedmograškem je goveja kuga vstala.

* Na Sedmograškem so gosence vse verte pokončale. Suša in velika soparca je ondi, ker dežja že dolgo ni bilo. Vendar polje še lepo stoji.

Galicija.

Rusinski posestniki povsod po vaseh in vertih križe postavljajo, krog kterih lipe vsajajo v spomin, da je tlaka nehala.

* Politiška vravnava Galicije in Bukovine ima z meščem septembrom v djanje stopiti. Za sodniško službo se je 2000 oseb oglasilo; pa v vsem skupej je le 800 stopenj spraznjenih in med temi 2000 je komaj 500 zmožnih.

Tuje dežele.

Bosna.

Tansimat se je začel v Bosni vpeljavati, orožje nositi je le deržavnim služabnikom pripuščeno.

* V „Agramer Ztg.“ se iz bosniške meje piše 10. maja.

Počasi se vrača mir v ostrašene serca Bosnjakov in up boljše prihodnosti stopa na mesto temnega obupa. V pomirenje pripomore posebno milost, katero turška vlada vstajnikom skazuje. Zdi se, da bo skoraj vsim vodjem vstaje prizanešeno.

Biščani so pri tej vstaji naj več terpeli in njih prejšnje blagostanje je za leta pokopano; ker iz začetka so jim vstajniki, ki so se ondi zbirali, predenj so v Jaico udarili, in pozneje posadka, ki je v terdnjavi bila, mnogo vzeli. Pri oblegi je pa pogorelo čez 200 hiš. Ko so vojaki terdnjavo posedli, so celo mesto obropali in zdaj Biščanom ni dovoljeno v hišah v terdnjavi stanovati. Tudi morajo prebivavci Krajne vojake preskerbovati.

V Bihaču je zdaj ena četa rednih vojakov in ena četa Arnavtov, vsake čete poveljnik je bimbaša, vojakov je vsih skupej 1700 do 1800.

Glava vladanja 11. nahij je Mustafa Effendi, Sanček kajmakan, ki povelja prijema od vezirja Hairedin pašata in od Muširja Omer pašata, ki je vljuden, izobražen mož. V Bihaču so vojaško bolnišnico napravili, v kterej je 60 do 70 bolnikov, med njimi je tudi nekoliko za legarjem bolnih.

Seraskier Omer paša se je že v Bosno nazaj podal skoz Banjaluko v Travnik, Skenderbeg je sedaj v Novem.

Bulgarska.

Na Bulgarskem je nek najemnik, ki je kamnje vozil, zapazil na dan 40 mučnikov, ko je zemljo kopal, v zemlji mramorove ploše, pod njima pa zlato in srebro. Najemnik se prestraši in leti kmetom povedati, kaj da je našel. Ljudje preiščejo in najdejo, da je grob, v kterem so ležale človeške kosti; našli so zlato krono in druge imenitne reči.

Nemška.

Prusija je popolnoma zadovoljna, da Avstrija z vsimi kronovinami v nemško zvezo stopi.

* Pogovori Draždanski se bodo v Frankobrodu nadaljevali.

Francoska.

Na Francoskem bi znalo že spet ministerstvo odstopiti.

Laška.

Po Laškem roparji po cestah grozovito delajo, tako, da človeku ni varno potovati.

Rusovska.

Iz Berolina se piše, da je ruska vlada z počenjanjem Avstrije in Prusije zoper dansko vlado v zadevah Schleswig-Holsteina popolnoma zadovoljna.

* Ruski car je posebno, ki je zbudil misel, se v Varšavi v pogovor sniditi z avstrijskim carom in pruskim kraljem. V pogovoru se pričakuje, da se bodo avstrijski, ruski car in pruski kralj zvezali. V tej zvezi vidi ruski car edino moč, revolucii v okom priti. Ruski car pravi: „Danes sim še revolucii kos, povsod jo zamorem zatreti, — v dveh letih morebiti bo vsa druga.“

Gerška.

Gerški kralj Otto je prišel 13. t. m. na Gerško.

Ljubljanski novičar.

* Naš nepozabljivi rojak, slavni misijonar g. Franc Pirc, od kteriga že dolgo nismo nič zvedili, je pisal te dni g. F. Šmidtu in vredniku Novic iz Arbrecroche v Indii, od kodar svoje misijonske opravila opravlja. S serčnim veseljem smo sprejeli njegov dopis od 13. marca t. l., v kterim nam naznani živo radost nad Vertovcovo „kemijo“ in „Novicami“, ktere smo mu po g. Šmidtu poslali. „Nikdar — pravi — me še niso nobene bukve tako razveselile, kakor te, ne le zastran njih zapopadka, na vse strani koristniga, temuč tudi zastran jezika v mnogoverstnih rečeh že tako omikaniga, de se, z oziram na tisti čas, ko sim jez svojo ljubo domovino zapustil, temu ne morem dosti prečuditi, kako močno so gosp. pisatelji slovenski jezik izobražili. Le žal mi je, de se zavolj mnogih opravkov v daljni ptuji deželi tudi jez ne morem pridružiti domorodnim pisavcam, in de sedaj ne morem nič družiga storiti, kakor Očeta luči za blagoslov tako slavniga in občno koristniga početja goreče prositi in se veseliti nad obilnim sadam, ki iz tega izvira za blagostanje moje drage domovine.“ (Nov.)

* V sredo večer je prišel v Ljubljano vladika črnogorski Njeguš Petar Petrovič, ki je drugo jutro se proti Olumucu podal.

* Drugi hudodelnik, ki je pred porotno sodbo stal je bil za krivega spoznan hudodelstva posilne nečistosti, uboja in tatvine in na 10 let v teško ječo obsojen.

